

بسم الله الرحمن الرحيم

فرهنگ نامه

مشاغل

نویسندگان: محمدرضا حشمتی، مریم حسانی، حدیثه اوتادی،
نرجس کاظمی، تهمینہ حدادی، شیمارحیمی، مریم شعبی

www.ketaboo.com

عنوان و نام پدیدآور: فرهنگ‌نامه مشاغل / جمعی از نویسندگان.
مشخصات نشر: تهران: نشر طلایی، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری: ۳۴۴ص: مصور (رنگی).
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۲۲۹-۱۷-۱ / ۲۵۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
یادداشت: نویسندگان: محمدرضا حشمتی، مریم احسانی، حدیثه اوتادی،
نرجس کاظمی، تهmine حدادی.
موضوع: مشاغل — اصطلاح‌ها و تعبیرها
شناسه افزوده: حشمتی، محمدرضا، ۱۳۴۳ -
رده‌بندی کتبخانه: HF۵۳۸۲/۵۵/ف۴ ۱۳۹۲
رده‌بندی دیگری: ۳۳۱/۷۰۲
شماره کتابشناسی ملی: ۳۰۸۱۷۰۴

نشر طلایی

فرهنگ‌نامه مشاغل

مدیر تولید و برنامه ریز: کاظم طلایی

ویراستار علمی: محمدرضا حشمتی

نویسندگان: مریم افسانی، حدیثه اوتادی، نرجس کاظمی، تهمنه حدادی،

شیمارحیمی، مریم شعبی

ویراستار ادبی: افسانه حاجتی طباطبائی

مشاوران: محسن جعفرآبادی، علی شمخانی

با سپاس از همکاری: مهدی خیری، احسان زارع و طیبه زندی‌پور

تصویرگر: حمزه علی دشتکی

تهیه تصاویر متن: محی‌الدین حاجی‌میرزایی، عرفان کوشش، الهام محبوب، اکبر افشار، هاتف همایی

صفحه‌آر: مریمه انصاری

شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه چاپ اول: اسفندماه ۱۳۹۱

لیتوگرافی، چاپ، صحافی: واژه پرداز اندیشه

شابک: ۹۶۴۲۹-۱۷-۱-۶۰۰-۷۸ قیمت: ۲۵۰۰۰ تومان

تلفن همراه: ۰۹۱۲۶۰۱۶۴۱۹

www.talaee.ir info@talaee.ir

همه حقوق چاپ و نشر کتاب «فرهنگ‌نامه مشاغل» برای نشر طلایی محفوظ است. هرگونه

بهرمرداری از این اثر به اجازه کتبی از ناشر نیاز دارد.

نگاه کردن به شغل تنها از زاویه کسب درآمد، مثل این است که از دریچه‌ای کوچک به یک دریای بی‌کران نگاه کنیم؛ در این حالت، فقط بخش کوچکی از دریا را خواهیم دید و از درک عظمت آن باز خواهیم ماند. در واقع مهم‌ترین ضرورت داشتن شغل، رسیدن به رشد فردی و مفید بودن برای جامعه‌ای است که در قبال آن مسئولیم. فردی که شغل دارد، زندگی‌اش هدفمند است و انرژی و توانش صرف امور مفید و ضروری می‌شود و این دقیقاً رشد او را به دنبال دارد. از طرفی، کار به انسان هویت می‌دهد و این بخشی از هویت اجتماعی است که همه ما به آن نیاز داریم.

ما زمانی از هویت اجتماعی و شغل خود احساس رضایت می‌کنیم که از آن شناخت داشته باشیم؛ شناخت خود و شغل‌های موجود در جامعه. شاید برای بعضی از شما این سؤال مطرح باشد که "من برای چه شغلی ساخته شده‌ام". خودشناسی از نظر شناخت عایق، استعدادها و خصوصیات شخصیتی یکی از نیازهای دوره نوجوانی و دانش‌آموزی است. با شناخت این ویژگی‌ها ما علاوه بر احساس رضایت از خود و شغل خویش، می‌توانیم در رشد و توسعه کشورمان نیز نقش مؤثری داشته باشیم.

یکی از شاخص‌های خودشناسی، تشخیص استعدادهاست؛ برای تشخیص استعدادهایتان باید در رفتارهای خود دقیق شوید و به علایقتان توجه خاص داشته باشید. علاقه می‌تواند یکی از نشانه‌های استعداد باشد. به عنوان مثال، برای تجزیه و تحلیل رفتار خود می‌توانید این موارد را بررسی کنید.

● من از انجام دادن چه نوع کارهایی لذت می‌برم؟ کارهای فکری یا کارهای دستی؟

● دوست دارم فردی کار کنم یا کار گروهی را هم دوست دارم؟

● آیا به کار در محیط‌های آرام علاقه‌مندم یا کار در محیط‌های پرسر و صدا را می‌پسندم؟

● آیا تحمل کار کردن در شیفت شب را دارم؟

● آیا تحمل دوری از خانواده را دارم؟

● ارتباط داشتن با مردم را تا چه حد می‌پسندم؟

● تا چه میزان به کارهای محاسباتی یا مدیریتی علاقه‌مندم؟

● آیا تحمل و صبر لازم برای شنیدن صحبت‌های دیگران را دارم؟

علاوه بر این موارد، می‌توانید از نظر کسانی که به شما نزدیک‌اند و شما را به خوبی می‌شناسند نیز کمک بگیرید. گاهی دیگران ویژگی‌هایی را در ما می‌بینند که ممکن است خودمان به طور دقیق متوجه آن‌ها نشده باشیم.

شما می‌توانید به کمک مشاور مدرسه‌تان یا سایر کسانی که در مراکز مشاوره کار می‌کنند، از خود و ویژگی‌هایتان شناخت بیشتر و دقیق‌تری به دست آورید.

بنابراین قبل از اشتغال به هر کاری، مطالعه درباره آن و کسب اطلاعات ضروری یکی از فعالیت‌های مهم است. هر فردی می‌تواند با مطالعه یک شغل و شناخت آن، پیامدهای مطلوب و محدودش را پیش‌بینی کند. شما با مطالعه منابع مربوط به هر شغل با شرایط، عوامل، مشکلات و وضعیت فعلی و آتی آن آشنا می‌شوید و در نتیجه، شغلی را انتخاب می‌کنید که با وضعیت جسمانی و روانی شما بیشتر هماهنگ باشد.

فرهنگ‌نامه مشاغل به دنبال آن است که شما نوجوانان را یاری دهد تا با شناخت ویژگی‌ها، مطلوبیت‌ها و محدودیت‌های هر شغل و چگونگی رسیدن به آن و... با در نظر گرفتن نیازهای شغلی جامعه، مسیر خود را برای انتخاب شغل مناسبی که در نظر دارید، هموار سازید.

تعدد و پیچیدگی مشاغل از یک سو و وجود تفاوت‌های فردی از سوی دیگر، ارائه اطلاعات و راهنمایی‌های شغلی را ضروری کرده است.

در جامعه ما مشاغل مختلف که در بخش‌های دولتی، خصوصی و نیمه خصوصی توزیع شده‌اند، در یکی از سه شاخه صنعت، خدمات و کشاورزی قرار می‌گیرند. تلاش نویسندگان فرهنگ‌نامه مشاغل بر این بوده است که مشاغلی را که در جامعه ما بازار کار مناسبی دارند و مورد نیاز مردم جامعه‌اند، پوشش دهد.

مطالعات نشان می‌دهد که بعضی از دانش‌آموزان پس از طی دوره متوسطه اول بنا به دلایلی مایل یا قادر به ادامه تحصیل نیستند و بر این اساس، لازم است اطلاعات شغلی مناسبی به دست آورند. امید است این کتاب بتواند بستر مناسبی فراهم آورد تا این افراد نیز با مشاغل مورد نظر خود آشنا شوند.

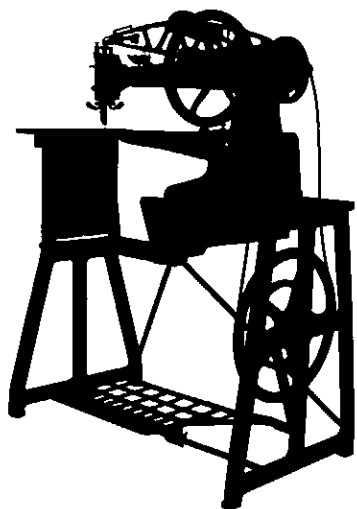
کتابی که در دست دارید، حاصل مطالعات و مصاحبه‌های انجام شده با افرادی است که در شغل‌های مورد نظر در حال فعالیت‌اند. سعی ما بر این بوده است که اطلاعات لازم در قالبی متفاوت و نو، با بیانی روان و شفاف برای استفاده دانش‌آموزان و نوجوانان عزیز تنظیم شود.

فرهنگ‌نامه مشاغل به عنوان یک راهنمای شغلی اکنون همراه شماست. این فرهنگ‌نامه می‌کوشد ۱۵۰ عنوان شغل را به شما معرفی کند و در کنار آن اطلاعات لازم را در اختیارتان بگذارد تا بدانید که در انتخاب هر شغل باید به چه ویژگی‌های مهمی توجه کنید.

در سراسر کتاب، شما پس از خواندن تعریف هر شغل ابتدا با ویژگی‌های آن آشنا می‌شوید و سپس اطلاعات بیشتری درباره آن به دست می‌آورید. این اطلاعات عبارت‌اند از:

- ویژگی‌های شخصیتی مناسب هر شغل
- تحصیلات لازم و شرایط دستیابی به شغل
- شرایط ارتقا و رشد در شغل
- وظایف و مسئولیت‌های شغل
- مزایا و محدودیت‌های شغل
- فضای شغل
- اهمیت شغل در زندگی امروز جامعه
- منابع در دسترس برای کسب اطلاعات بیشتر درباره شغل.

امیدواریم این کتاب بتواند به جوانان با استعداد کشورمان کمک کند تا با توجه به استعدادها، توانایی‌ها و علایق خود، شغلی مناسب را در نظر بگیرند و در مسیر دستیابی به آن تلاش کنند.

آتش‌نشانی ۸	تعمیرکاری لوازم خانگی ۵۵	راه‌اندازی سیستم‌های حفاظتی و امنیتی ۹۸
آرایشگری ۱۰	تعمیر و نگهداری هواپیما ۵۶	راهنمایی تور مسافرتی ۱۰۰
آشپزی ۱۲	تکنیسین دارو ۵۹	روان‌پزشکی ۱۰۲
آموزش رانندگی ۱۴	تکنیسینی اتاق عمل ← کارشناسی اتاق عمل	روان‌شناسی ۱۰۴
آهنگ‌سازی ۱۶	تکنیسینی شبکه‌های کامپیوتری ۶۲	روان‌شناسی کودکان استثنایی ۱۰۷
امدادگری ۱۹	تکنیسینی صنایع غذایی ←	روحانی ۱۰۹
انتشاراتی ← نشر	مسئولیت فنی صنایع غذایی	زمین‌شناسی ۱۱۱
انیمیشن ← پویانمایی	تهیه‌کنندگی ۶۴	زنبورداری ۱۱۴
اپتومتری ← بینایی‌سنجی	جنگل‌داری ۶۶	شنوایی‌سنجی ۱۱۶
بازاریابی ۲۱	جوش‌کاری ۶۸	شنوایی‌شناسی ← شنوایی‌سنجی
بازیگری ۲۳	چهره‌پردازی ۷۱	شیلات ← کارشناسی شیلات
باستان‌شناسی ۲۵	چهره‌نگاری ← نقاشی	صحافی ۱۱۹
برق صنعتی ← برق‌کاری	حسابداری ۷۳	صرافی ۱۲۱
برق‌کاری ۲۷	خبرنگاری ۷۵	طراحی معماری داخلی ۱۲۳
برنامه‌نویسی کامپیوتر ۲۹	خدمات مجالس ۷۸	طراحی صفحات وب ۱۲۵
بنگاه‌داری ← مشاورهٔ املاک	خشک‌شویی ۸۰	طراحی صنعتی ۱۲۷
بهورزی ۳۲	خلبانی ۸۲	طراحی گرافیک ۱۲۹
بهیار ← بهورز	خیاطی ۸۵	طراحی لباس ۱۳۲
بینایی‌سنجی ۳۴	دادیاری ۸۷	طلاسازی ۱۳۴
پرستاری ۳۶	داروسازی ۸۹	طلافروشی ۱۳۶
پرورش ماهی ← کارشناسی شیلات	داستان‌نویسی ← نویسندگی	عکاسی ۱۳۷
پژوهشگری علوم اجتماعی ۳۸	دامپروری ← دامداری	عینک‌سازی ۱۴۰
پلیس ← کارشناسی نیروی انتظامی	دام‌پزشکی ۹۱	فیلم‌برداری ۱۴۱
پویانمایی ۴۱	دامداری ۹۴	فیلم‌نامه‌نویسی ← نویسندگی
پیرایش‌گری ← آرایشگری	دبیری ← معلمی	قنادی ۱۴۴
تحويل‌داری بانک ۴۳	دفتر ازدواج و طلاق ← محضر‌داری	کابینت‌سازی ۱۴۶
تدوینگری فیلم ۴۵	دفتر اسناد و املاک ← محضر‌داری	کاپیتانی کشتی ۱۴۸
تراشکاری ۴۷	دکوراسیون داخلی ←	کاردرمانی ۱۵۰
تراشکاری CNC ← تراشکاری	طراحی معماری داخلی	کارشناسی IT ← مهندس فناوری اطلاعات
تعمیرکاری تأسیسات ۴۹	دندان‌پزشکی ۹۵	کارشناسی آمار ۱۵۳
تعمیرکاری تلفن همراه ۵۱	دندان‌سازی ← کارشناسی پروتز دندان	کارشناسی اتاق عمل ۱۵۵
تعمیرکاری خودرو ۵۳	رادیولوژیست ← کارشناس پرتوشناسی	کارشناسی امور اقتصادی ۱۵۷

مهندسی فضای سبز ۲۸۶	محضرداری (اسناد رسمی) ۲۲۳	کارشناسی امور گمرکی ۱۵۹
مهندسی فناوری اطلاعات (IT) ۲۸۸	مددکاری اجتماعی ۲۲۶	کارشناسی بهداشت محیط ۱۶۱
مهندسی کشاورزی (زراعت) ۲۹۰	مدیریت بازرگانی ۲۲۸	کارشناسی بیوتکنولوژی ۱۶۴
مهندسی کشاورزی (صنایع غذایی) ۲۹۲	مدیریت بیمه ۲۳۰	کارشناسی بیهوشی ← هوشبری
مهندسی کشاورزی (ماشین آلات) ۲۹۵	مدیریت جهان گردی ۲۳۲	کارشناسی پرتودرمانی ۱۶۷
مهندسی متالورژی ۲۹۷	مدیریت هتل داری ۲۳۴	کارشناسی پروتز دندان ۱۶۹
مهندسی معدن ۲۹۹	مراقبت پرواز ۲۳۶	کارشناسی تغذیه ۱۷۱
مهندسی معماری ۳۰۱	مربی رانندگی ← آموزش رانندگی	کارشناسی چاپ ۱۷۳
مهندسی مکانیک ۳۰۴	مربیگری مهدکودک ۲۳۹	کارشناسی رادیولوژی ۱۷۶
مهندسی نرم افزار ۳۰۶	مربیگری ورزش ۲۴۱	کارشناسی ژنتیک ۱۷۸
مهندسی نساجی ۳۰۸	مرغداری ۲۴۳	کارشناسی شیلات ۱۸۰
مهندسی نفت ۳۱۰	مسئولیت فنی صنایع غذایی، آرایشی و بهداشتی	کارشناسی صنایع دستی ۱۸۳
مهندسی هسته ای ۳۱۲	۲۴۵	کارشناسی علوم آزمایشگاهی ۱۸۵
مهندسی هوافضا ۳۱۴	مشاوره ۲۴۷	کارشناسی فرش ۱۸۷
نانوایی ۳۱۶	مشاوره املاک ۲۵۰	کارشناسی فیزیوتراپی ۱۹۰
نجاری ۳۱۸	معلمی ۲۵۱	کارشناسی گیاه پزشکی ۱۹۲
نسخه پیچی داروخانه ← تکنیسینی دارویی	مکانیکی ← تعمیرکاری خودرو	کارشناسی مامایی ۱۹۴
نشر ۳۲۰	ممیزی مالیاتی ۲۵۴	کارشناسی مدارک پزشکی ۱۹۶
نصب و تعمیر آسانسور ۳۲۳	موسیقی ← آهنگ سازی	کارشناسی میکروبیولوژی ۱۹۸
نقاشی ۳۲۵	مهمان داری هواپیما ۲۵۵	کارشناسی نانوفناوری ۲۰۱
نقاشی ساختمان ۳۲۷	مهندسی برق ۲۵۸	کارشناسی نیروی انتظامی ۲۰۳
نقشه برداری ۳۲۹	مهندسی بهداشت حرفه ای ۲۶۰	کارگردانی ۲۰۶
نویسنده نویسی ← نویسندگی	مهندسی پزشکی ۲۶۳	کافی نت داری ۲۰۹
نویسندگی ۳۳۲	مهندسی پلیمر ۲۶۶	کتابداری ۲۱۱
وکالت ۳۳۵	مهندسی راه آهن ۲۶۸	کترینگ ← خدمات مجلس
ویراستاری ۳۳۷	مهندسی روباتیک ۲۷۰	کشتی سازی ۲۱۲
ویزیتوری ← بازاریابی	مهندسی سخت افزار ۲۷۳	گریوری ← چهره پردازی
هواشناسی ۳۳۹	مهندسی شهرسازی ۲۷۵	گفتار درمانی ۲۱۵
هوشبری ۳۴۲	مهندسی شیمی (گرایش صنایع غذایی) ۲۷۷	گویندگی خبر ۲۱۷
	مهندسی صنایع ۲۸۰	لیدری تور ← راهنمایی تور مسافرتی
	مهندسی صنایع چوب ۲۸۲	مترجمی ۲۱۹
	مهندسی عمران ۲۸۴	محضرداری (ازدواج و طلاق) ۲۲۱

آتش نشانی

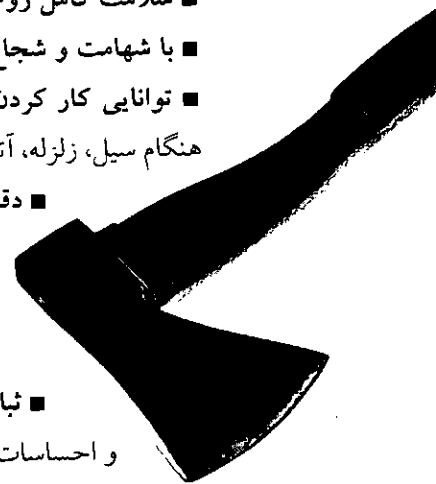
به نهاد، ارگان، واحد دولتی یا خصوصی‌ای که وظیفه مبارزه با آتش‌سوزی و برخی دیگر از سوانح و حوادث را بر عهده دارد، «آتش‌نشانی» می‌گویند.

آتش‌نشان کیست؟

به افراد متخصص و ماهر که با استفاده از تجهیزات خاص از توسعه آتش جلوگیری می‌کنند و خسارت‌های جانی و مالی را به کمترین حد ممکن می‌رسانند، «آتش‌نشان» می‌گویند.

ویژگی‌های آتش‌نشان

- سرعت عمل بالایی دارد: آتش‌نشان برای حفظ جان و مال مردم تلاش می‌کند و سرعت عمل در این خدمت‌رسانی نقش مهمی دارد.
- قوت و نیروی بدنی بالا دارد: نجات جان افراد و مهار کردن آتش در بسیاری موارد به توانایی بالای بدنی نیاز دارد.
- سلامت کامل روحی دارد: او باید سالم باشد و هیچ نشانه‌ای از بیماری‌های روانی هم نداشته باشد.
- با شهامت و شجاع است: آتش‌نشان شجاع است و از آتش، آوار، ارتفاع، مصدوم حادثه دیده و... نمی‌ترسد.
- توانایی کار کردن در شرایط دشوار را دارد: مکان‌های حادثه دیده خطرهای احتمالی زیادی دارند و آتش‌نشان باید در هنگام سیل، زلزله، آتش‌سوزی و... در این گونه مکان‌ها به انجام وظیفه بپردازد. پس باید از لحاظ روحی و جسمی آماده باشد.
- دقت و تمرکز حواس دارد: آتش‌نشان باید ابعاد مختلف یک تصمیم خاص را در نظر بگیرد و با دقت تمام آن را عملی کند.
- ابتکار عمل دارد: آتش‌نشان در شرایط اضطراری باید با خلاقیت خویش راهی برای کنترل حادثه و نجات جان افراد بیابد.
- ثبات عاطفی دارد: یعنی باید در هر شرایطی تعادل روانی و آرامش خود را حفظ کند و تحت تأثیر موقعیت و احساسات قرار نگیرد.
- حس نوع دوستی و انسان دوستی دارد: آتش‌نشان باید به انسان‌ها علاقه‌مند باشد تا بتواند برای نجات آن‌ها در مواقع اضطراری جان خود را به خطر بیندازد.

ورود به شغل

شما با مدرک «دیپلم» یا «ایمنی و بهداشت حرفه‌ای» می‌توانید وارد این حرفه شوید اما گذراندن دوره‌های نظری و عملی آتش‌نشانی برایتان ضروری است. پس از استخدام به مدت سه ماه (که می‌تواند به شش ماه نیز افزایش یابد) آموزش‌های لازم را به صورت نظری و عملی دریافت می‌کنید اما پس از تقسیم در ایستگاه‌های مختلف، در هر نوبت (شیفت) کاری به مدت دو سال در «دانشکده آتش‌نشانی» آموزش تکمیلی می‌بینید. آتش‌نشانان هنگام استخدام باید حداقل ۱۷۰ سانتی‌متر قد و حداکثر ۲۵ سال سن داشته باشند. بهتر است افراد در دروس فیزیک، شیمی و زبان نیز توانایی کافی داشته باشند. اگر شما مایل باشید افسر آتش‌نشان شوید، امکان ادامه تحصیل برایتان وجود دارد. در ایران رشته آتش‌نشانی تا دوره کارشناسی ارشد